

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ПРАВОЗАСТОСОВЧІЙ ТА ПРАВОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

підготовки доктора філософії
спеціальності 081 Право
освітньо-наукової програми Організаційно-правове забезпечення сталого
розвитку України

Силабус нормативного освітнього компонента «Експертна діяльність в правозастосовчій та правотворчій діяльності» підготовки докторів філософії з права, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, за освітньо-науковою програмою Право.

Розробник:

доцент кафедри теорії та історії держави і права, к. ю. н., доцент Юхимюк О.М.

Погоджено

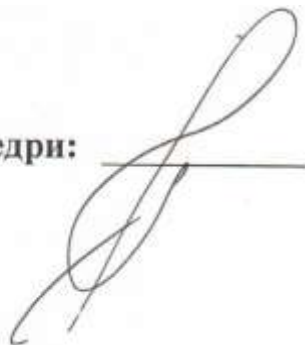
Гарант освітньо-наукової програми:

 (д.ю.н., проф. Ленгер Я. І.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:
професор



Яцишин М. М., доктор юридичних наук,

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	Галузь знань: 08 Право, Спеціальність: 081 Право Освітньо-наукова програма Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України Освітній рівень: третій (освітньо-науковий)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90 /3		Рік навчання – 1-й
		Семестри: 2-ий
		Лекції: 20 год.
		Практичні (семінарські): 24 год.
ІНДЗ: нема		Самостійна робота __40__ год.
		Консультації ____6__ год.
	Форма контролю: 2-ий семестр – екзамен	
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Юхимюк Ольга Михайлівна

Науковий ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії та історії держави і права

Контактна інформація: iukchymiuk.olga@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Поняття, зміст, напрямки експертної діяльності в правозастосовчій та правотворчій діяльності набуває особливої актуальності у вітчизняній і зарубіжній теорії та практиці юриспруденції в контексті реалізації Цілей сталого розвитку ООН та стратегії розвитку України. Формування принципів та норм права в міжнародних актах та національному законодавстві, їх подальша реалізація сприяють усуненню неузгодженостей та суперечностей між окремими правовими приписами та підвищенню якості законодавства, забезпечуючи тим самим ефективність регулювання суспільних відносин. Гармонізація вітчизняного законодавства із правом Європейського Союзу також ґрунтується на реалізації принципів права, викладених як у засновницьких договорах, так і у судовій практиці. Концептуальне визнання та реалізація Цілей сталого розвитку ООН та їх адаптації до специфіки розвитку України породжує потребу у формуванні в юристів здатності їх застосування для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у рамках наукових досліджень.

Вивчення освітнього компонента «Експертна діяльність в правозастосовчій та правотворчій діяльності» передбачає поглиблення знань в сфері правозастосовчої та правотворчої діяльності в частині проведення експертизи (наукової та прикладної) такої діяльності в цілому, а також окремих стадій правозастосовчої та правотворчої діяльності зокрема з урахуванням Цілей сталого розвитку та їх адаптації до специфіки розвитку України.

2. Пререквізити

Вивчення освітнього компонента «Експертна діяльність в правозастосовчій та правотворчій діяльності» передбачає наявність базових знань з теорії та філософії права, конституційного права, міжнародного права, європейського права, інших галузевих юридичних наук, правничої аргументації, правничого письма, а також навиків у тлумаченні та реалізації права.

Постреквізити

Вивчення освітнього компонента «Експертна діяльність в правозастосовчій та правотворчій діяльності» необхідне для удосконалення навиків творення, тлумачення та реалізації норм та принципів права з урахуванням Цілей сталого розвитку та їх адаптації до специфіки розвитку України.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета нормативного освітнього компонента – формування у здобувачів освіти першого курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за галуззю знань 08 Право цілісних уявлень про експертну діяльність в правозастосовчій та правотворчій діяльності з тим, щоб використати одержані знання для якісного формування, тлумачення та реалізації права в різних напрямках юридичної практики з урахуванням Цілей сталого розвитку та їх адаптації до специфіки розвитку України. Досягнення зазначеної мети здійснюється з використанням ресурсів офіційних веб-порталів державних органів та міжнародних (міждержавних) інституцій, а також правових інформаційно-пошукових систем (ActiveLex, Pravosud тощо).

Завданням нормативного освітнього компонента є вивчення теоретичних та прикладних аспектів експертної діяльності в правозастосовчій та правотворчій діяльності у

взаємозв'язку з різними прийомами та засобами юридичної техніки з урахуванням Цілей сталого розвитку та їх адаптації до специфіки розвитку України.

4. Результати навчання (Компетентності)

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти зможе виявити такі компетентності:
(згідно зі Стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти)

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання..

Результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій

РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	Лек.	Прак т.	Сам. роб.	Ко нс у ль т.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1.Теоретичні аспекти експертної діяльності в правозастосовчій та правотворчій діяльності						
Тема 1. Правозастосовча та правотворча діяльність як основні напрямки юридичної практики по забезпеченню сталого розвитку України	8	2	2	4	3	ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Тема 2. Експерт в галузі права і його статус в правозастосовчій та правотворчій діяльності	8	2	2	4		ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Тема 3. Інститути громадянського суспільства як суб’єкти експертної діяльності в правозастосовчій та правотворчій діяльності	8	2	2	4		ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Тема 4. Юридична техніка правозастосовчої та правотворчої діяльності по забезпеченню Стратегії сталого розвитку України	8	2	2	4		ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Тема 5. Правова герменевтика як інструмент експертної діяльності в правозастосовчій та правотворчій діяльності	8	2	2	4		ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Модульна контрольна робота 1						30
Разом за змістовим модулем 1	40	10	10	20	3	50
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти експертної діяльності в правозастосовчій та правотворчій діяльності						
Тема 6. Принципи права та їх реалізація в правозастосовчій та правотворчій діяльності з урахуванням Цілей сталого розвитку	10	2	4	4	3	ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Тема 7. Критерій конституційності в правозастосовчій та правотворчій діяльності	8	2	2	4		ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Тема 8. Міжнародна та національна судова практика в правозастосовчій діяльності	8	2	2	4		ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Тема 9. Правова експертиза та правовий моніторинг в правотворчій діяльності	8	2	2	4		ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Тема 10. Правниче письмо і переклад в правозастосовчій та правотворчій діяльності	10	2	4	4		ДС, Т, РЗ/К, Р/4
Модульна контрольна робота 2						30
Разом за змістовим модулем 2	42	10	14	20	3	50
Усього годин	90	20	24	40	6	100 балів

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Завдання до самостійної роботи не оцінюються окремо. Контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем освіти, здійснюється під час проведення практичних занять, а також під час підсумкового модульного контролю.

№	Тема	Кількість годин
Тема 1.	Цілі сталого розвитку як основа сталого розвитку України 2030	4
Тема 2.	Структура правового статусу експерта в галузі права Етичні основи експертної діяльності в правозастосовчій та правотворчій діяльності правова культура та правосвідомість експерта в галузі права	4
Тема 3.	Грантова діяльність інститутів громадянського суспільства	4
Тема 4.	Юридична технологія правозастосовчої та правотворчої діяльності	4
Тема 5.	Особливості експертної діяльності в роботі Конституційного Суду України	4
Тема 6.	Значення принципів верховенства права в експертній діяльності в правозастосовчій та правотворчій діяльності	4
Тема 7.	Поняття та зміст засади конституційності в практиці судів конституційної юрисдикції іноземних держав	4
Тема 8.	Практика Суду ЄС та її вплив на вітчизняне правозастосування	4
Тема 9.	Реалізація стратегії сталого розвитку на різних стадіях правотворчої діяльності	4
Тема 10.	Особливості перекладу права ЄС українською мовою	4
	Разом	40

IV. Політика оцінювання

Здобувач освіти повинен відвідувати заняття очно, а, за наявності обґрунтованих причин (хвороба, перебування за кордоном тощо), за погодження з викладачем - онлайн

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях. Під час виконання контрольних заходів (контрольних робіт, заліку, іспиту) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони робота не буде оцінюватись.

Відпрацювання пропущених занять можливе до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі теорії та історії держави і права (каб. В-123) .

Комунікація:

Консультації відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі теорії та історії держави і права (каб. В-123) .

Оцінювання роботи здобувача освіти

На семінарських заняття здобувачі освіти, відповідно до вказівок викладача, можуть відповідати усно, доповнювати основні відповіді, готувати письмові відповіді на окремі питання, виконувати тестові та творчі завдання.

Шкала оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях:

0-0,9 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, більшість тез потребують уточнення, доопрацювання.

1-1,9 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

2-2,9 – добре – питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

3-4 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки;

Підсумкова оцінка поточного контролю за результатами кожного змістового модуля виводиться шляхом додавання оцінок за семінарські заняття по темах, що входять до даного модуля.

Модульна контрольна робота проводиться у формі тестування, складається з тестових завдань різного рівня складності. Максимальна оцінка за модульну контрольну роботу – 30 балів. В разі, якщо здобувач освіти не з'явився на модульну контрольна робота, вона не перездається.

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи курс «Експертна діяльність в правозастосовчій та правотворчій діяльності», здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://bitly.cx/psc5g>), а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://bitly.cx/GOCT1>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Пропущені семінарські заняття перескладаються шляхом виконання завдань семінарського заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях.

Пропуски на семінарських заняттях та негативні оцінки можуть бути перездані до початку семінарських занять по наступному модулю або до початку заліково-екзаменаційної сесії, якщо модуль останній в семестрі.

Перездача заліків та екзаменів відбувається відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Екзамен проводиться усно шляхом опитування по питаннях, викладених в екзаменаційному білеті, який складається з трьох питань. Максимальний результат виконання екзаменаційного завдання оцінюється в 60 балів:

45-60 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна з елементами самостійності;

30–44 балів передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів.

15-29 балів передбачає наявність знань лише основної літератури, здобувач освіти відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності;

1 – 14 балів передбачає неповні знання здобувачем освіти основної літератури; здобувач освіти лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна;

0 балів - здобувач освіти не розкрив поставлені питання, не засвоїв матеріал в достатньому обсязі для подальшого навчання.

Бали, отримані на екзамені, додаються до балів, отриманих на семінарських заняттях.

Перелік питань на екзамен

1. Правозастовча діяльність, її принципи та стадії
2. Правотворча діяльність: поняття та правове регулювання
3. Правотворча діяльність: принципи та їх зміст
4. Правотворча діяльність: суб'єкти та стадії
5. Правотворчий процес формування Стратегії сталого розвитку України
6. Поняття експерта в галузі права, кваліфікаційні вимоги до нього.
7. Права та обов'язки експерта в галузі права.
8. Значення наукових досліджень у висновку експерта в галузі права.
9. Правосвідомість та правова культура експерта в галузі права.
10. Інститути громадянського суспільства та їх роль в експертній діяльності в галузі права
11. Вплив інститутів громадянського суспільства на правозастосовчу та правотворчу діяльність.
12. Юридична техніка правозастосовчої діяльності по забезпеченню Стратегії сталого розвитку України
13. Юридична техніка правотворчої діяльності по забезпеченню Стратегії сталого розвитку України
14. Правова герменевтика як інструмент експертної діяльності в правозастосовчій діяльності
15. Правова герменевтика як інструмент експертної діяльності в правотворчій діяльності
16. Сучасні доктрини принципів права
17. Принципи права в правозастосовчій діяльності
18. Принципи права в правотворчій діяльності
19. Реалізація принципів права в правозастосовчій діяльності з урахуванням Цілей сталого розвитку
20. Реалізація принципів права в правотворчій діяльності з урахуванням Цілей сталого розвитку
21. Критерій конституційності в правозастосовчій діяльності
22. Критерій конституційності в правотворчій діяльності
23. Міжнародна судова практика в правозастосовчій діяльності
24. Національна судова практика в правозастосовчій діяльності
25. Правова експертиза в правотворчій діяльності
26. Правовий моніторинг в правотворчій діяльності
27. Правниче письмо в правозастосовчій діяльності
28. Правниче письмо в правотворчій діяльності
29. Переклад правничих текстів у правозастосовчій діяльності
30. Переклад правничих текстів в правотворчій діяльності

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82 - 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 - 59	Незадовільно

Бали зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Види наукової та практичної активності здобувача освіти	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні	до 20
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 10
Виступ із доповіддю на науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіумі тощо	до 10
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 20
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 20
Участь у правопросвітницьких заходах	до 5
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 10
Участь в Moot-courts	до 20

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньо-науковою програмою, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року <https://bitly.cx/F7UDA>)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси:

Основна:

1. Андриц М. Р.. Принципи права в рішеннях Конституційного Суду України. Дис.. д-ра філософії: 081 Право. Хмельницький, 2021. 221 с.
2. Висновок експерта в галузі права як складова конституційного права на судовий захист. Тези доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 27-й річниці прийняття Конституції України, м. Луцьк, 27 червня 2023 р. Одеса: «Юридична література», 2023. 70 с.
3. Головатий С. Верховенство права: монографія; у 3 кн. / С. Головатий. К. : Фенікс, 2006
4. Принцип верховенства права: проблеми теорії та практики: Монографія /У двох книгах /За заг. ред. Ю. С. Шемшученка; [ред.кол: Ю.С.Шемшученко та ін.] Книга перша: Верховенство права як принцип правової системи: проблеми теорії. К, 2008. 344 с.
5. Принцип верховенства права: проблеми теорії та практики: у двох книгах / За заг. ред. Ю. С. Шемшученка; [ред. кол.: Ю.С. Шемшученко (голова)]. Книга друга: Принцип верховенства права у діяльності держави та в адміністративному праві. К, 2008. 314 с.
6. Ремінська Ю. Ю. Принцип верховенства права в міжнародній правотворчості (теоретико-правові аспекти) : дис. ... д-ра філософії [спец. 081 - Право] / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Київ, 2020. 230 с. URL: <https://ccu.gov.ua/library/pryncyp-verhovenstva-prava-v-mizhnarodniy-pravotvorchosti-teoretyko-pravovi-aspekty>
7. Уварова О. О. Принципи права у правозастосуванні: загальнотеоретична характеристика: монографія. Харків: «Друкарня МАДРИД», 2012. 196 с. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/1850>
8. Юхимюк О. Особливості викладу принципів права у національному законодавстві. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. Випуск 6. Т. 1. Херсон, 2013. С. 12-15. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/9906/3/03.pdf>
9. Alexy R. A Theory of Constitutional Rights / R. Alexy. Oxford : Oxford University Press, 2002. 506 p.
10. Dworkin R. Taking rights seriously. Harvard University Press. Cambridge, Massachusetts, 1978.
11. Kordela M. Zasady prawa. Studium teoretycznoprawne. Wydawnictwo Naukowe UaM, Poznań, 2014.

12. Law, Rights and Discourse. The Legal Philosophy of Robert Alexy / ed. by George Pavlakos. Oxford and Portland, Oregon : Hart Published, 2007. 378 p.

Додаткова:

1. Юхимюк О. М. Висновок експерта в галузі права: деякі теоретико-правові аспекти. Висновок експерта в галузі права як складова конституційного права на судовий захист. Тези доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 27-й річниці прийняття Конституції України, м. Луцьк, 27 червня 2023 р. Одеса: «Юридична література», 2023. С. 33-36
2. Юхимюк О. М. Дотримання міжнародних стандартів у сфері прав людини як принцип правотворчої діяльності. *Проблеми забезпечення прав і свобод людини: зб. матеріалів X Міжнар. наук.-практ. конф.* (Луцьк, 8 груд. 2023 р.). Луцьк : Вежа-друк, 2023. С. 153-156
3. Юхимюк О. Еволюція системи загальних принципів права Європейського Союзу. *Історико-правовий часопис : науковий журнал*. Луцьк, 2016. № 1 (7). С.53-57
4. Юхимюк О. Значення загальних принципів права у правозастосовчій діяльності міжнародних судів. *Історико-правовий часопис : науковий журнал*. Луцьк, 2017. № 1(9). С. 46-50
5. Юхимюк О. Право ЄС та його принципи в рішеннях Конституційного Трибуналу Республіки Польща перед вступом у ЄС: досвід для України. *Нове українське право*, Випуск 6, Том 2, 2022. С. 215-221. DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.2.33>
<http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/417/371>
6. Юхимюк О. Роль загальних принципів права у здійсненні судочинства в міжнародному праві. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 3. С. 221-223
7. Юхимюк О. Функції принципів права Європейського Союзу в практиці Суду Європейського Союзу. *Історико-правовий часопис : науковий журнал*. Луцьк, 2019. № 2 (14). С. 62-65
8. Юхимюк О. Національні суди держав-членів Європейського Союзу як суди Європейського Союзу: загальні аспекти. Актуальні питання реформування правової системи України : зб. наук. ст. за матеріалами XIX Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 22-23 жовт. 2022 р.). Луцьк : Завжди поруч, 2022. С. 29–31.
9. Юхимюк О. Поняття концепції конвенційних актів в польській теорії права. Правова наука і державотворення в Україні в контексті інтеграційних процесів: матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (19-20 травня 2023 року, м. Суми) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми, 2023. С. 27-28

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <https://www.un.org/en/> - сайт ООН
3. [https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22documentcollectionid2%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22documentcollectionid2%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]}) – сайт Європейського Суду з прав людини
4. https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_6999/en/ - сайт Суду справедливості Європейського Союзу
5. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека імені В.І.Вернадського